

Wie was Hendrick Muntz?

Na de verkoop in van de bezittingen van de van Bevervoordes ontstaat een levendige handel in hun voormalige eigendommen. Theodorus Oldenkotte en Telleman ten Cate waren de eerste kopers. Zij verkochten aan anderen door:

Theodorus Oldenkotte verkoopt op 14 maart 1733 aan Hendrik Muntz, schout te Heino, en zijn vrouw Eva Margareta van der Sluijs voor tienduizend gulden en twintig stuivers de Jonkeren plaatse, Rixen, de Rekers plaats, Boomer, het perceel landt daar de Morskeijser op woont, groot ruym vier schepel, een stukke op den Veltkamp ruym vier schepel, en een stuk op den Nijenkamp.

Hendrick (Hendrikus) Muntz was van 1713 tot 1750 schout van Heino en tot 1745 ook markerichter van de marke Heino. Hij was de opvolger van zijn vader, Coenraan Muntz, die daarvoor ook schout van Heino was.

Hij woonde met zijn gezin in het Scholtenhuis, later Muntzhuis genoemd. Dit was toen een spijkhuis (buitenhuis) op de locatie Herenbrinksweg 1 te Lierderholthuis. Toen gemeente Heino, nu gemeente Raalte.

Het spijker lag aan de Nieuwe Wetering, schuin tegenover de gronden van de havezathe Bredenhorst aan de overzijde van de wetering.

De schouten bekleedden in die tijd ook de functies die de huidige notarissen hebben. Uit het rechterlijk archief van Heino blijkt dat hij in 1748 en ook daarna leningen als hypotheek op enkele boerderijen verstrekke.

Op 9 juli 1760 kocht de rijke mejuffrouw Catharina Muntz, dochter van de voormalige Heino'se schout Hendrik Muntz en Eva Margrieta van de Sluyse de vervallen havezathe Bredenhorst. Dit voor 15.444 gulden. Zij is daar niet gaan wonen. Op het terrein heeft ze een grote hof (tuin) laten aanleggen. Deze werd omgeven door grachten en daar weer omheen lanen. Dit is waarschijnlijk gebeurt omdat bij haar spijkerhuis geen ruimte meer was. Daarnaast moest de havezathe opgewaardeerd worden tot 25.000 gulden. Dit was noodzakelijk om zitting te kunne gaan nemen in de Staten van Overijssel.

Op een dag in 1769 diende zich bij deze Catharina Muntz de jonker Joan Derk van der Capellen aan. Geld had hij niet, politieke ambities meer dan genoeg. Van der Capellen kon zijn plannen echter alleen waarmaken als hij toegelaten werd tot de Statenvergadering van Overijssel. Daarvoor diende hij in het bezit te zijn van een havezate. Alleen dan had hij stemrecht in de Staten. Via een (schijn-)koop met recht van wederkoop en met medewerking van juffer Muntz, werd hij, althans op papier, eigenaar van De Bredenhorst. Zijn truc werd doorzien, ook al omdat Van der Capellen het huis nooit zou bewonen. Uiteindelijk werd hij in 1772 toch toegelaten tot de Staten van Overijssel. In de jaren daarna groeide hij uit tot één van de belangrijkste voormannen van de Nederlandse patriottenbeweging. Hij was de auteur van het in september 1781 anoniem verspreide pamflet *Aan het Volk van Nederland*. Dit was een felle aanklacht tegen onder andere het regime van Stadhouder Willem V en de heersende regentencultuur. Catharina Muntz was inmiddels weer in het volle bezit gesteld van De Bredenhorst, waar ze al die tijd overigens

gewoon was blijven wonen. Zij verkocht het huis in 1777 aan de familie Gansneb van Tegnagel. In datzelfde jaar is zij overleden.

Het verval van De Bredenhorst, waarschijnlijk al ingezet aan het einde van de 17de eeuw, was toen in volle gang. Aan het einde van de 18de eeuw kwam Coenraad Sloet in het bezit van de havezate. Hij liet het huis, op dat moment waarschijnlijk niet meer dan een ruïne, vermoedelijk aan het begin van de 19de eeuw slopen. De gelijknamige boerderij, die ook deel uitmaakte van het goed, bleef bestaan en werd in 1912 aangekocht door de landbouwer Herm Jan Snel. In 1927 werden de aanwezige grachten gedempt en behalve dat er soms wat puin door de mollen naar boven gewerkt wordt, herinnert niets er meer aan dat hier eens een statige havezate heeft gestaan.

De familie Muntz is zeer vermogend geweest. Na 1750 woonde Catherina Muntz met 8 dienstboden in het Muntzhuis.